

Posudek diplomové práce

Autor diplomové práce: Bc. Adam Darvaš

Diplomová práce: „Příprava a vlastnosti Er^{3+} dopovaných perovskitů BaCeO_3 “ vypracovaná Adamem Darvašem se zabývá přípravou perovskitového luminoforu BaCeO_3 dopovaného ionty Er^{3+} připraveného spalovací syntézou citrátových prekurzorů. Celkem bylo substitucí ceru erbiem v $\text{BaCeO}_3: x \text{Er}^{3+}$ připraveno šest vzorků, kde $x = 0; 0,02; 0,1; 0,5; 1$ nebo $2 \text{ at.}\%$. Jednotlivé vzorky byly žíhány při teplotách $800 \text{ }^\circ\text{C}$, $1000 \text{ }^\circ\text{C}$ a $1200 \text{ }^\circ\text{C}$ po dobu 1 h . Fázová čistota připravených práškových vzorků byla studována rentgenovou difrakcí, chemické složení energiově disperzní rentgenovou mikroanalýzou, morfologie skenovací elektronovou mikroskopií. Optické vlastnosti vzorků byly studovány měřením UV-Vis-NIR difuzní odrazivosti a fotoluminiscenční spektrofotometrie. Studované materiály vykazují intenzivní Stokesovou emisi z elektronových přechodů $\text{Er}^{3+}: {}^4\text{I}_{13/2} \rightarrow {}^4\text{I}_{15/2}$ ($\lambda \approx 1535 \text{ nm}$), ale také upkonverzní fotoluminiscenční emisi ve viditelné spektrální oblasti pocházející z elektronových přechodů $\text{Er}^{3+}: {}^2\text{H}_{11/2}/{}^4\text{S}_{3/2} \rightarrow {}^4\text{I}_{15/2}$ ($\lambda \approx 530/550 \text{ nm}$) a $\text{Er}^{3+}: {}^4\text{F}_{9/2} \rightarrow {}^4\text{I}_{15/2}$ ($\lambda \approx 650 \text{ nm}$). V rámci předkládané práce je diskutován fotoluminiscenční mechanismus s použitím emisních spekter v ustáleném stavu a časově rozlišených při excitaci laserem o vlnové délce $\approx 977 \text{ nm}$. Kromě výše uvedeného bylo také zjištěno, že studované perovskity $\text{BaCeO}_3:\text{Er}^{3+}$ jsou fotocitlivé k expozici ultrafialovým a infračerveným zářením, což značně rozšiřuje jejich aplikační možnosti. Práce rozšiřuje dosavadní poznatky o přípravě nanokrystalických perovskitů dopovaných ionty lanthanoidů s citrátovými prekurzory.

Při obhajobě diplomové práce prosím, aby se autor diplomové práce vyjádřil k následujícímu:

- 1) Připravené vzorky dopovaných perovskitů byly poryzní, jak byla určena velikost krystalitů?
- 2) Jaké procesy způsobují fotocitlivost připravených vzorků při jejich expozici ultrafialovým zářením nebo infračervenému záření?
- 3) V textu práce se uvádí, že připravené vzorky mají velký povrch vůči objemu, a proto mohou být slibnými materiály např. pro katalýzu; fotocitlivost pro detektory. Prosím, blíže specifikovat.

Pro další výzkum je možné se zaměřit na přípravu dalších prekurzorů obsahujících Ln^{3+} s cílem ověřit i další prvky ze skupiny lanthanoidů. Velice si cením navržených mechanismů a interpretace luminiscenčních přechodů u upkonverzních i downkonverzních procesů.

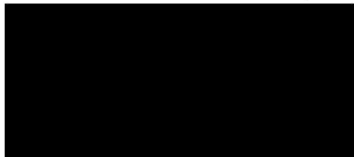
Porovnáním výsledků práce s jejím zadáním lze konstatovat, že cíle této práce byly jednoznačně splněny. Práce je velice pečlivě napsána, v tradičním členění, se zanedbatelným počtem překlepů.

Autor diplomové práce pracoval na zcela novém tématu, které není jednoduché a přineslo řadu úskalí s tím spojených, které autor zvládl. Autor prokázal při jejím řešení schopnost samostatné vědecké práce a iniciativu v získávání nových poznatků.

Diplomovou práci a její zpracování hodnotím známkou

výborně.

9. 5. 2023

prof. Ing. Tomáš Wágner, DrSc